

Bodemonderzoek van onschatbare waarde: de gft-compostproef in Boutersem

2017 wordt een feestelijk jaar. Vlaco blaast dit jaar 25 kaarsjes uit maar ook de unieke gft-compostproef in Boutersem bestaat 20 jaar. In 1997 startte de Bodemkundige Dienst van België, met financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant, en op initiatief van Vlaco, deze veldproef op. De 20ste verjaardag van deze veldproef wilde Vlaco niet onopgemerkt laten voorbijgaan. Daarom laat Annemie Elsen, hoofd van de onderzoeksafdeling van de Bodemkundige Dienst, haar licht schijnen op het compostparadeperceel van de Benelux.

"Ik wil starten met een woord van dank", steekt Annemie van wal. "Ik ben enorm dankbaar dat we al 20 jaar dit proefveld mogen gebruiken. Voor de landbouwer is het namelijk niet evident om een perceel zo lang uit te lenen. Daarnaast is ook de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en van Vlaco onontbeerlijk voor dit project. Maar de resultaten mogen er zijn", vervolgt ze enthousiast.

EEN UNIEKE VELDPROEF

Volgens Annemie is deze solide veldproef uniek in haar soort. Ze bestaat uit 12 behandelingen, aangelegd in 4 herhalingen: onbemeste controlebehandeling, mineraal bemeste controlebehandeling, 3-jaarlijkse toediening van gft-compost (15, 30, 45 ton/ha), 2-jaarlijkse toediening van gft-compost (15, 30, 45 ton/ha), jaarlijkse toediening van gft-compost (15, 30, 45 ton/ha) en onbemeste braakpercelen. Op het proefveld wordt een teeltrotatie van suikerbieten, winterarwe, aardappelen en wortelen aangehouden.

Maar, waarom is deze proef in de eerste plaats opgestart? "We wilden antwoord op drie vragen", antwoordt Annemie. "Bepalen wat de bemestingswaarde van gft-compost is, wat het effect is van de composttoediening op de opbrengst van een gewas en welk effect gft-compost precies heeft op de bodemvruchtbaarheid." Op de vraag of de compostproef hier een antwoord op geeft, knikt ze bevestigend. "Er is geen negatief effect waar te nemen wat betreft opbrengst en kwaliteit. Bovendien kunnen we dankzij de langdurigheid van dit onderzoek, onze bevindingen sterk staven en stijgen onze resultaten jaar na jaar in waarde."

COMPOST: BODEMVERBETERAAR MET BEMESTINGSWAARDE

"Een belangrijke conclusie uit het onderzoek is dat de toediening van compost, gedeeltelijk de geadviseerde bemesting voor een landbouwperceel kan invullen", vertelt Annemie. "Bij het gebruik van compost wordt er immers geen opbrengstverlies vastgesteld en wordt er ook niet aan kwaliteit ingeboet. Bovendien geeft compost traag stikstof en fosfor vrij wat de gewassen, en dus de oogst, ook ten goede komt in de volgende teelten."

Om niets uit het oog te verliezen, werd bijvoorbeeld ook gekeken naar de invloed van compost op de biologische samenstelling van de bodem.

Om dit biologisch effect van compost te monitoren, deed de Bodemkundige Dienst een beroep op regenwormen. "Regenwormen zijn uitstekende bio-indicatoren voor het biologisch leven in de bodem", licht Annemie toe. "Uit al onze tellingen blijkt dat de proefvlakken die behandeld werden met compost, over meer regenwormen beschikken ten opzichte van de andere proefvlakken. Deze regenwormenpopulatie draagt o.a. bij aan de vorming van stabiele aggregaten en dus aan een verminderd risico op bodemverdichting. Tenslotte werd ook duidelijk dat de proefvlakken met compostbemesting over een verbeterde infiltratiesnelheid van (regen)water beschikken. Een gezondere bodem dus, dankzij compost."

Maar het belangrijkste gevolg van het gebruik van compost is volgens Annemie de toename van het organische-koolstofgehalte. "Een vruchtbare bodem beschikt over optimale hoeveelheid organische koolstof. Dankzij composttoediening gaat het organisch-koolstofgehalte traag maar gestaag omhoog. Na 20 jaar kunnen we nog niet spreken van een evenwichtssituatie, maar bij de composttoediening van 45 ton beginnen we dit plateau te bereiken. Het creëren van een duurzame vruchtbare bodem is dus een werk van lange adem maar het loont wel de moeite."

COMPOST IS DE TOEKOMST

Het mag duidelijk zijn, het gebruik van organische meststoffen en bodemverbeteraars zoals compost is de toekomst. Naast het creëren van een duurzame vruchtbare bodem, en het besparen op schaarse minerale meststoffen, geef je met compost immers ook de kringlooeconomie een duwtje in de rug. Het nut van de gft-compostproef is dus bewezen. Maar waarom zouden we deze proef dan nog verder zetten? Annemie schudt heftig haar hoofd. "De voortzetting van deze proef is van onschatbare waarde. Niet alleen puur wetenschappelijk, maar ook de maatschappelijke relevantie is enorm. Zo kunnen we de proef bijvoorbeeld gebruiken om bodemscans te valideren. Op die manier kunnen we landbouwers nog meer een bemesting op maat van hun perceel bieden, rekening houdend met de heterogeniteit binnen het perceel. Dit onderzoek is niet alleen voor Vlaanderen en België waardevol, maar kan op termijn een referentiekader bieden op internationaal niveau", besluit Annemie.

Een bodemproject om te koesteren, we toosten alvast op de volgende 20 jaar.

vlacovaria

Uitgave van Vlaco vzw

Elanredactie: Kristel Vandenbroek
Vormgeving: Reclamebureau Mink
Druk: Drukkerij Buroform
V.U.: Rudy Meeus,
Stationsstraat 110
2800 Mechelen

Redactie-adres: Vlaco vzw
Stationsstraat 110
2800 Mechelen
Tel.: 015 451 370
info@vlaco.be
http://www.vlaco.be

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is toegelaten, mits bronvermelding.
Geprint op gerecycleerd papier.